

MRF 2025.88

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 12. maj 2025, j.nr. 21/09945

Ophævet tilladelse efter vandløbslovens § 17 til udlægning af store sten i offentligt vandløb, da kommunen ikke havde foretaget konkrete beregninger af projektets påvirkning af vandløbets vandføringsevne. Ålaug var som repræsentant for haveforening klageberettiget.

Guldborgsund Kommune meddelte efter afgørelse om ikke-VVM-pligt og dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 i juli 2021 regulerings-tilladelse i medfør af vandløbslovens § 17 til udlægning af store sten på en 300 m strækning af det offentlige vandløb Tingsted Å på Falster. Kommunen var ejer af hele projektstrækningen. Formålet med projektet var at skabe miljøforbedringer for fisk og fauna i vandløbet og at sikre brinkerne. Udlægningen ville bl.a. skabe standpladser for havørreder forud for deres gydning for at sikre bestanden af smolt. Kommunen havde lagt til grund, at projektet ikke ville påvirke afvandingen af området væsentligt, og havde herved lagt vægt på, at den omhandlende strækning havde et fald på 1%, at der ikke tidligere havde været afvandingsproblemer på strækningen, at en måling fra 2018 viste, at bunden lå under det regulativfastsatte, at resultater fra feltforsøg fra andre vandløb viste, at udlægning af større sten alene resulterede i begrænsede vandstandsstigninger, samt at udløb og tilløb opstrøms ville kunne begrænse potentielle vandstandsstigninger. Hertil kom, projektet ville bidrage til at opfylde vandløbets miljømål efter vandområdeplanerne. Det var vurderet, at projektet ikke ville påvirke et Natura 2000-område, der var beliggende 10 m opstrøms, da udlægning af skjulesten erfaringsmæssigt ikke medførte vandstandsændringer. Afgørelsen blev påklaget af et ålaug som repræsentant for en række af dens medlemmer, herunder en haveforening beliggende på en matrikel langs projekt-

strækningen. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) fastslog indledningsvist, at ålauget var klageberettiget, da haveforeningen som følge af dens beliggenhed langs projektstrækningen måtte antages at have en væsentlig og individuel interesse i sagens udfald, jf. vandløbslovens § 84, stk. 1. Nævnet lagde til grund, at efter reguleringsbekendtgørelsens § 18 skal vandløbsmyndigheden tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet og sikre, at projektet er foreneligt med vandløbets miljømæssige målsætning. Nævnet fandt, at sagen ikke var tilstrækkelig oplyst, da kommunens vurdering tog udgangspunkt i et feltforsøg, der ikke i tilstrækkelig grad svarede til de faktiske omstændigheder i hovedsagen, hvorfor nævnet ikke på det foreliggende grundlag kunne tage stilling til projektets påvirkning af de afvandingsmæssige interesser. Oplysningerne om, at den omhandlede strækning havde et fald på 1 %, at der ikke tidligere havde været afvandingsproblemer på strækningen, og at en måling fra 2018 viste, at bunden lå under der regulativfastsatte, var ikke egnede til i tilstrækkeligt omfang at belyse projektets afvandingsmæssige konsekvenser. Nævnet bemærkede videre, at der ikke var foretaget konkrete beregninger af projektets påvirkning af vandløbets vandføringsevne, og at de konkret indhentede oplysninger ikke kunne erstatte sådanne beregninger. Da sagen var utilstrækkeligt oplyst, ophævede nævnet afgørelsen og hjemviste sagen til fornyet behandling i kommunen.

Kommentar: Ophævelsen af tilladelsen efter vandløbslovens § 17 pga. utilstrækkelig undersøgelse af de afvandingsmæssige konsekvenser er i overensstemmelse med fast praksis, jf. f.eks. **MRF 2024.62 Mfk.** Se tillige **MRF 2025.89 Mfk.** Klagenævnet burde dog i forbindelse med hjemvisningen have bemærket, at kommunen var myndighedsinhabil i sagen, da kommunen var lodsejer på hele projektstrækningen, som den påklagede afgørelse angik. Retsvirkningen heraf er, at kommunen skal tage eller dog overveje at tage nogle særlige forholdsregler, der kan afbøde interessekonflikten og tydeliggøre, at den ikke har betydning for sagens afgørelse, ligesom klagenævnet bør overveje at foretage en mere intensiv prøvelse, jf. FOB 2023-31. Hertil kommer, at der mht. VVM-reglerne gælder særlige krav til afbødning af konsekvenserne af inhabiliteten efter VVM-direktivets art. 9a, som er gennemført i miljøvurderingslovens § 40, stk. 3, og miljøvurderingsbekendtgørelsens § 15. Disse regler gælder også under VVM-screeningen, jf. sag C-236/24, Provincie Oost-Vlaanderen og Sogent

*(MRF 2025.7). I ovenstående sag var kommunens screeningsafgørelse efter det oplyste ikke påklaget, men ved VVM-screening forud for meddelelse af fornyet tilladelse efter vandløbslovens § 17, skal kommunen sikre sig, at miljøvurderingslovens regler er overholdt, herunder at screeningen foretages af en intern administrativ enhed med reel selvstændighed. Se også **MRF 2025.108 Pkn**, hvor Planklagenævnet fandt, at uanset om der forelå myndighedsinhabilitet i en sag om lokalplanpligt for udvidelse af opmarchbaner til hurtigfærgelejet på Bornholm, kunne det ikke føre til ugyldighed, idet nævnet havde taget stilling til spørgsmålet om lokalplanpligt ud fra de forhold, som nævnet fandt afgørende.*

Ophævelse og hjemvisning i sag om tilladelse til udlægning af sten i vandløb i Guldborgsund Kommune

Sag: 21/09945

Dato: 12. maj 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 17, jf. § 80, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Guldborgsund Kommunes afgørelse af 27. juli 2021 om tilladelse til regulering i Tingsted Å og hjemviser sagen til fornyet behandling i Guldborgsund Kommune.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 22. august 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Tingsted Å Laug, der repræsenterer en række medlemmer.

Klager har navnlig anført, at

- kommunens afgørelse ikke i tilstrækkelig grad er baseret på lovlige og saglige hensyn efter vandløbsloven,

- reguleringen udgør en de facto ulovlig nedlæggelse af en sandfangsstrækning placeret i projektstrækningen,
- kommunen har ikke iagttaget officialprincippet under sin sagsbehandling, og
- afgørelsen opfylder ikke forvaltningslovens krav om begrundelse.[4]

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler en ca. 300 m lang strækning af Tingsted Å beliggende mellem st. 13324 og st. 13623. Guldborgsund Kommune er lodsejer på hele projektstrækningen.

En af klagers medlemmer, en haveforening, er bruger af en af de kommunalt ejede matrikler langs projektstrækningen.

2.1 Den påklagede afgørelse

Guldborgsund Kommune har den 27. juli 2021 meddelt en reguleringstilladelse efter vandløbslovens § 17. Der er meddelt tilladelse til udlægning af sten til brinksikring og skjul på en strækning på ca. 300 m i Tingsted Å.

Det fremgår bl.a. af afgørelsen, at stenenes størrelse må variere mellem Ø 200-500 mm, samt at der lægges to til tre sten pr. løbende meter vandløb, hvor der tages hensyn til eksisterende sten og vandplanter. De udlagte sten må ikke blokere for drænudløb. Om formålet for projektet fremgår det, at der herved vil skabes miljøforbedringer for fisk og fauna i vandløbet, samt at der vil ske en sikring af brinkerne. Det fremgår videre, at udlægningen af sten på strækningen vil fremme bestanden af præ-smolt, og sikre standpladser for havørreder, der modnes inden gydning.

Guldborgsund Kommune har ved afgørelsen lagt til grund, at projektet ikke vil påvirke afvandingen af området væsentligt. Kommunen har ved vurderingen heraf lagt vægt på, at den udvalgte strækning har et fald på 1 ‰, at der ikke tidligere har været afvandingsproblemer på strækningen, samt at vandløbets faktiske bund, ved den seneste opmåling i 2018, lå under den regulativmæssige bund. Videre har kommunen lagt vægt på resultatet af feltforsøg i Kimmerslev Møllebæk der viser, at udlægning af store sten i vandløb alene resulterer i

begrænsede vandspejlsstigninger. Der blev ved feltforsøgene udlagt 22 sten på Ø 300-400 mm på en 10 m lang strækning, med en bundbredde på 1,8 m og et fald på 2,2 ‰. Kommunen har oplyst, at dette resulterede i en vandspejlsstigning på 1,6 cm 5 m opstrøms og en stigning på 0,5 cm 25 m opstrøms. Kommunen har herudover oplyst, at der er udløb til "Klimasøen" ca. 50 m opstrøms og tilløb fra "Snedkerbækken" endnu 50 m opstrøms, hvilket vil kunne begrænse en potentiel vandspejlsstigning. Yderligere har kommunen lagt positiv vægt på projektets formål, idet det vil hjælpe med til, at vandløbet opnår sin miljømålsætning i statens vandområdeplaner 2015-2021, samt at kommunen ønsker at bidrage til frivillige projekter, der forbedrer miljøet og sikrer biodiversitet.

Angående projektets påvirkning af Natura 2000-område nr. 256, der er beliggende 10 m opstrøms projektstrækningen, har Guldborgsund Kommune vurderet, at projektet ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget herfor væsentligt. Kommunen har ved vurderingen lagt vægt på, at udlæg af skjulesten erfaringsmæssigt ikke medfører hævn timer af vandspejlet, hvorfor projektet ikke vil påvirke omgivelserne opstrøms.

Videre har Guldborgsund Kommune vurderet, at projektet ikke vil beskadige yngle- eller rasteområder for de tilstedeværende bilag IV-arter i området, i form af padder og flagermus. Kommunen har i denne forbindelse lagt vægt på, at projektstrækningen ikke vurderes at være egnet som yngle- og rasteområde for padder. Videre er der lagt vægt på, at åens funktion som ledelinje i landskabet for flagermus ikke ændres, samt at projektet ikke indebærer nogen bygningsfjernelse eller fældning af træer, der kan have betydning for flagermus.

Det fremgår af afgørelsen, at kommunen den 27. maj 2021 har meddelt afgørelse om ikke miljøvurderingspligt for projektet efter miljøvurderingsloven, [5] og den 21. juni 2021 dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.[6]

2.2 Klagens indhold

Klager har anført, at Guldborgsund Kommunes afgørelse ikke i tilstrækkelig grad er truffet på baggrund af lovlige og saglige hensyn efter vandløbsloven, herunder særligt, at kommunen ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til vandafl edningsevnen. Klager har hertil også bemærket, at kommunens ønske om at bidrage til frivillige projekter, næppe er et relevant og sagligt hensyn efter vandløbsloven. Videre har klager anført, at det er tvivlsomt om der er sket saglig og uvildig sagsbehandling. Klager har i denne forbindelse bemærket, at

kommunen som grundejer har givet accept til projektet, og at det fremgår af høringsmaterialet, at kommunen agter at fremme projektet, samt at kommunen kun delvist har forholdt sig til de af klager indsendte bemærkninger til projektet. Klager har herudover bemærket, at afgørelsen synes at være truffet på baggrund af mere overordnede betragtninger frem for konkrete faktiske forhold.

Yderligere har klager anført, at Guldborgsund Kommunes afgørelse udgør en de facto ulovlig nedlæggelse af en sandfangsstrækning beliggende i projektstrækningen. Det er klagers opfattelse, at en nedlæggelse af sandfangsstrækningen skaber tvivl om, hvorvidt der ved afgørelsen er taget hensyn til det fremtidige vedligehold af vandløbet. Hertil har klager bemærket, at en del af strækningen er udlagt til sandoptag, men at kommunens driftsafdeling har oplyst, at der ikke sker sandoptagning på strækningen.

Klager har endvidere bemærket, at Guldborgsund Kommune ikke har overholdt officialprincippet i forbindelse med sagsbehandlingen. Det er klagers opfattelse, at vandløbets konkrete faktiske forhold ikke er tilstrækkeligt dokumenterede, samt at kommunens vurderinger angående vandspejl, vandaflledning og projektets teoretiske påvirkning heraf ikke tilstrækkeligt er underbygget af faktiske forhold. Klager har i denne forbindelse igen henvist til, at kommunen kun delvis har besvaret det af klagerne indsendte høringssvar, hvorfor en del heraf må antages ikke at have indgået i kommunens vurderinger og afgørelse. Klager har videre anført, at kommunen ikke nærmere har forholdt sig til, om feltforsøgene i Kimmerslev Møllebæk er sammenligneligt med det ansøgte projekt. Hertil har klager bemærket, at vandløbets fald ved feltforsøgene var 2,2‰, mens det i den pågældende sag er 0,99‰, samt at strækningen ved Kimmerslev Møllebæk var på 10 m, mens den ved det pågældende projekt er på over 300 m. Klager bemærker videre, at der i afgørelsen ikke er oplyst nogen dybde på strækningen ved Kimmerslev Møllebæk. Det er endvidere klagers opfattelse, at der er udført en del projekter i Tingsted Å, og at konsekvenserne heraf burde have været taget i betragtning.

Klager har herudover bemærket, at Klimasøen, der er angivet som en mulig løsning for potentielle vandstandsstigninger som følge af projektet, er etableret for at afhjælpe andre afledningsmæssige problemer, og næppe har ubegrænset kapacitet.

Videre har klager bestridt, at der ikke tidligere har været problemer med afvandingen på strækningen, idet projektstrækningen er beliggende ved en haveforening repræsenteret af ålauget, der særligt i 2011 og 2015/16 har haft

problemer med oversvømmelser. Klager er ikke bekendt med hvilke tiltag, der måtte være gjort for at afhjælpe disse udfordringer. Klager har desuden oplyst, at Guldborgsund Kommune i 2018 tog initiativ til påbegyndelse af udarbejdelse af en helhedsplan for fire konkrete vandløbsoplande, herunder Tingsted Å, men at arbejdet hermed ikke er påbegyndt i praksis.

Yderligere har klager anført, at afgørelsen strider mod både praksis og forvaltningslovens regler, herunder særligt lovens reglerne om begrundelse. Klagerne har bemærket, at Guldborgsund Kommune ikke nærmere har begrundet, hvorfor de udeladte bemærkninger i klagers høringssvar er vurderet uden relevans.

Den 10. september 2021 har klager indsendt supplerende bemærkninger. Klager har heri anført, at det ikke fremgik af høringen fra Guldborgsund Kommune, som var stillet til klager, at den alene skulle tjene som en orientering frem for en høring. Klager har videre oplyst, at høringsbrevet var stillet til høringsberettigede, samt at klager var anført som klageberettiget på brevets sidste side. Klager har indsendt skærbilleder af henholdsvis høringsbrevet og mailen fra kommunen. Klager har yderligere oplyst, at klager har modtaget afgørelsen ved e-mail indeholdende oplysninger om, at afgørelsen kan påklages. Klager har indsendt et skærbillede, hvoraf dette fremgår. Klager har i denne forbindelse bemærket, at denne mail må anses som en meddelelse i medfør af vandløbslovens § 75, stk. 2.

Endvidere har klager bemærket, at det følger af vandløbslovens § 84, stk. 1, nr. 1, at enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er klageberettiget.

Klager har bemærket, at det af Guldborgsund Kommune anførte, ikke kan føre til, at klager og dennes medlemmer ikke kan antages at have en individuel og væsentlig interesse i sagen og dermed ikke skulle være klageberettigede. Klager har hertil bemærket, at eftersom kommunen ikke har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for sin vurdering og afgørelse, er der heller ikke tilstrækkeligt grundlag til at bedømme hvem, der kan antages at have individuel og væsentlig interesse i sagen.

Klager har yderligere bemærket, at den administrative prøvelse sædvanligvis er intensiveret i tilfælde, hvor en kommune er både ejer og myndighed. Klager har i denne forbindelse påpeget, at selvom Guldborgsund Kommune ikke er ansøger i den pågældende sag, må sagen sidestilles med et sådant tilfælde. Klager har herudover anført, at såfremt kommunens bemærkninger tages til følge, vil der

ikke være nogen administrativ prøvelse af kommunens afgørelser på strækningen.

Om foreningens formål har klager bl.a. oplyst, at foreningen blev stiftet i 2011, på baggrund af problemer med vandaflledning, vedligehold og oversvømmelser. Klager har videre henvist til § 4 i foreningens vedtægter, hvoraf det fremgår, at foreningens medlemmer er bredejere til Tingsted Å-systemet, eller lodsejere som er afhængige af velfungerende afvandingsforhold fra deres ejendom til Tingsted Å-systemet. Hertil har klager bemærket, at foreningen altså repræsenterer en række medlemmer med interesse i åen, samt at disse hver især berøres væsentligt når åens vandføringsevne ændres. Videre har klager anført, at det efter vandløbsloven er det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne, samt det samlede vandløbssystem der skal vurderes, hvorfor kredsen af hvem der kan antages, at måtte have en væsentlig og individuel interesse i afgørelsen, som ved andre afgørelser, er afhængig af de mulige påvirkninger ved det enkelte projekt.

Endvidere har klager bemærket, at det fremgår af vandløbslovens § 1, at lovens formål er at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overflade, spildevand og drænvand. På baggrund heraf er det klagers opfattelse, at foreningens formål og opgaver, samt medlemmernes interesse i kommunens afgørelse, falder indenfor formålsbestemmelsen i vandløbsloven. Klager har hertil bemærket, at foreningen, efter sit formål, varetager medlemmernes interesse i afgørelser der påvirker Tingsted Å og dens vandføringsevne.

Yderligere har klager bemærket, at en haveforening, der er medlem af foreningen og tidligere har haft problemer med oversvømmelser, er beliggende langs projektstrækningen.

Afslutningsvis har klager påpeget, at der ikke forelægger et tilsynsnotat fra besigtigelsen af forholdene i foråret 2021, som nævnt af Guldborgsund Kommune. Klager bemærker hertil, at tilsynsnotatet ikke indgår i det modtagne, at der ikke indgår oplysninger herom i afgørelsen, og at det heller ikke fremgår af den indsendte aktliste.

2.3 Guldborgsund Kommunes bemærkninger til klagen

Guldborgsund Kommune har den 1. september 2021 fremsendt bemærkninger til klagen. Kommunen har heri indledende bemærket, at klager ikke anses som klageberettiget, samt at der alene blev sendt høringsbrev til klager, for at orientere om projektet. Videre har kommunen bemærket, at foreningens formål ifølge vedtægterne er, at varetage de private lodsejeres interesser i relation til Tingsted Å-systemet. Hertil har kommunen oplyst, at projektstrækningen ligger indenfor kommunens egne matrikler, samt at der er ca. 730 m til den nærmeste private lodsejer opstrøms. Det er kommunens opfattelse, at projektet ikke vil påvirke afvandingen væsentligt, og særligt ikke så langt opstrøms.

Herudover har Guldborgsund Kommune bemærket, at projektet vil medføre miljøforbedringer og hjælpe til med, at vandløbet opnår miljømålsætningen i statens vandområdeplaner 2015-2021, uden at afvandingen påvirkes væsentligt. Videre har kommunen bemærket, at det fremgår af opmålinger fra 2018, at vandløbets bundkote ligger under den regulativmæssige bund, hvilket taler for, at der er plads til stenene.

Angående strækningen udlagt til sandfang, har Guldborgsund Kommune oplyst, at strækningen ifølge kommunens driftsafdeling ikke har været anvendt som sandfang, men at der derimod bliver gravet sand op umiddelbart nedstrøms projektstrækningen. Driftsafdelingen ser desuden ingen problemer i at vedligeholde vandløbet efter projektets udførelse.

Kommunen har oplyst, at sagen er vurderet på baggrund af regulativopmåling fra 2018, besigtigelse af forholdene i foråret 2021 samt ud fra erfaringer fra lignende projekter.

Guldborgsund Kommune har videre bemærket, at afgørelsen stemmer overens med praksis. Kommunen har i denne forbindelse oplyst, at projektet og afgørelsen om ikke VVM-pligt blev fremmet ved høring den 27. maj 2021, var i høring i fire uger, hvor der kom et høringssvar fra klager den 22. juni 2021. Der blev ifølge kommunen svaret tilbage den 15. juli 2021, hvor der blev kommenteret på de af høringssvarets punkter, som kommunen fandt var relevante for den pågældende sag. Videre har kommunen oplyst, at afgørelsen blev offentliggjort den 27. juli 2021, med fire ugers klagefrist og blev påklaget den 22. august 2021.

Herudover har Guldborgsund Kommune bemærket, at kommunen har overholdt forvaltningsretten, og har i denne forbindelse henvist til bemærkningen om, at afgørelsen stemmer overens med praksis.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle spørgsmålet om, hvorvidt Guldborgsund Kommune har oplyst sagen tilstrækkeligt i overensstemmelse med det forvaltningsretlige officialprincip.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Indledende bemærkninger

Det fremgår af vandløbslovens § 84, stk. 2, at vandløbsmyndighedens afgørelser kan påklages af enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Miljø- og Fødevareklagenævnet anser klager, der repræsenterer en række medlemmer i sagen, som klageberettiget. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at klager ved fuldmagt repræsenterer haveforeningen beliggende på matriklen langs projektstrækningen i sagen. Haveforeningen antages af nævnet, på baggrund af dennes beliggenhed langs projektstrækningen, at have en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald.

3.2.2 Officialprincippet

Ved regulering af et vandløb forstås en ændring af vandløbets skikkelse, herunder vandløbets forløb, bredde, bundkote og skråningsanlæg, medmindre foranstaltningerne er omfattet af kapitel 8 eller kapitel 10, jf. vandløbslovens § 16.

Udlægning af sten i et vandløb til bl.a. brinksikring er en regulering, som kræver vandløbsmyndighedens tilladelse, jf. vandløbslovens § 17, og som skal behandles efter reglerne herom i reguleringsbekendtgørelsen.[7]

Ifølge reguleringsbekendtgørelsens § 18 skal vandløbsmyndigheden ved sin afgørelse tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet samt sikre, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, der er fastlagt for vandløbet.

Det er myndighedens ansvar at sikre, at en sag afgøres på et tilstrækkeligt oplyst grundlag. Pligten til at oplyse sager er et grundlæggende forvaltningsretligt princip i forvaltningsretten og kaldes official- eller undersøgelsesprincippet.

Omfanget af undersøgelserne i en sag afhænger af sagens karakter og af omstændighederne i sagen i øvrigt. I det omfang, myndigheden ikke umiddelbart har adgang til de for sagsbehandlingen nødvendige oplysninger vil myndigheden i en konkret sag kunne give påbud om tilvejebringelse af disse oplysninger, under forudsætning af, at der er hjemmel hertil i den relevante lov.

En forvaltningsmyndighed har altså pligt til at sørge for, at der er et tilstrækkeligt fyldestgørende – retligt og faktisk – grundlag til, at myndigheden kan træffe en fuldt forsvarlig og lovlige afgørelse. Ved vurderingen af, hvor omfattende undersøgelser, der bør foretages, skal myndigheden bl.a. tage hensyn til afgørelsens betydning for samfundet og/eller den enkelte borger eller virksomhed. Princippet er en såkaldt garantiforskrift med det formål at bidrage til at sikre, at en forvaltningsmyndigheds afgørelse bliver indholdsmæssigt lovlige og rigtig.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at sagen ikke har været oplyst på en sådan måde, at der for Guldborgsund Kommune har været det fornødne grundlag at træffe afgørelse på. Nævnet har i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at kommunens vurdering tager udgangspunkt i et sammenligningsgrundlag, der ikke i tilstrækkelig grad svarer til de konkrete faktiske omstændigheder i sagen, samt at nævnet ikke på baggrund af det i sagen oplyste kan tage stilling til, i hvilken grad projektet vil påvirke de afvandingsmæssige interesser.

Guldborgsund Kommune henviser i afgørelsen til flere indhentede oplysninger, der er tillagt betydning, herunder bl.a. resultater fra en tredjeparts feltforsøg foretaget i Kimmerslev Møllebæk og en opmåling af vandløbet fra 2018, hvoraf det fremgår, at den faktiske bund ligger under den regulativmæssige bund. Kommunen har herudover oplyst, at projektstrækningen har et gennemsnitlige fald på 1 ‰, at der findes tilløb og afløb der potentielt kan begrænse eventuelle vandspejlsstigninger, samt at der ikke tidligere har været afvandingsproblemer på strækningen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at de i afgørelsen beskrevne feltforsøg i Kimmerslev Møllebæk, ikke er sammenlignelige med de faktiske forhold i den pågældende sag i en sådan grad, at resultatet heraf uden videre kan lægges til grund ved vurderingen. Videre er det nævnets opfattelse, at oplysningerne om, at der ikke tidligere har været afvandingsmæssige problemer på projektstrækningen, samt at en eventuel vandspejlsstigning potentielt vil blive begrænset af Klimasøen og Snedkerbækken, ikke kan belyse projektets afvandingsmæssige konsekvenser tilstrækkeligt. Nævnet bemærker yderligere, at Guldborgsund Kommune ikke, med udgangspunkt i de konkrete faktiske forhold på projektstrækningen, har foretaget egentlige beregninger af, hvordan projektet vil påvirke vandløbets vandføringsevne.

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at de af Guldborgsund Kommune indhentede oplysninger samlet set, ikke i den konkrete sag kan erstatte egentlige beregninger af projektets betydning for vandløbets vandføringsevne i forhold til den vurdering af afvandingsmæssige interesser, der skal foretages ved afgørelser efter vandløbslovens § 17, jf. reguleringsbekendtgørelsens § 18.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder derfor ikke, at der, ved de indhentede oplysninger, er frembragt et tilstrækkeligt fyldestgørende grundlag til, at der kan træffes en fuldt forsvarlig og lovlig afgørelse i sagen.

Guldborgsund Kommunes afgørelse lider som følge heraf af en væsentlig retlig mangel, hvorfor den ophæves som ugyldig.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Guldborgsund Kommunes afgørelse af 27. juli 2021 om tilladelse til regulering i Tingsted Å og hjemviser sagen til fornyet

behandling i Guldborgsund Kommune.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven.

[5] Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (dagældende) og lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (nugældende).

[6] Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse (dagældende) og lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse (nugældende).

[7] Bekendtgørelse 2016-06-27 nr. 834 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Lovområder:

Vandløbsloven